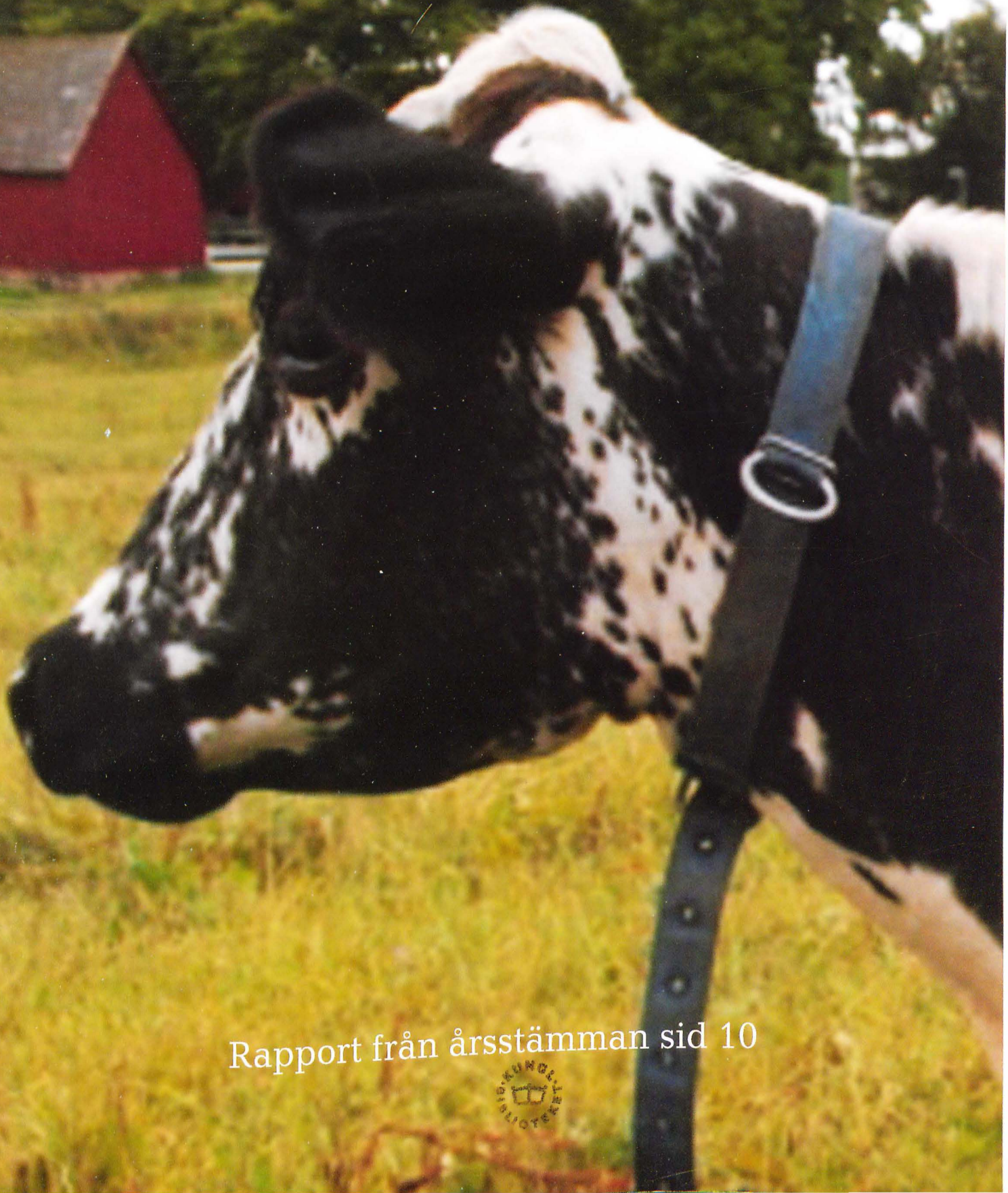

9P/4302

Fjällkon

SVENSK FJÄLLRASAVELS TIDSKRIFT nr 3 September 2010

Rapport från årsstämman sid 10

Bild från årsstämman

Några av korna hos Håkan Andersson, foto: Lars Schale

Kosnack i hagen hos Håkan, foto: Lars Schale

Innehåll

Bilder från årsstämman.....	2
Styrelsen har ordet	3
Föreningsadresser	4
Redaktörsord.....	4
Debattsidan.....	5
Årsberättelse-09	6
Bilaga 1	7
Bilaga 2	8
Bilaga 3	9
Årets stämma	10
Fjällnära rapport.....	11
Tidning eller hemsida?.....	12
Hav tröst du lilla skara.....	12
På kurs med kor.....	13-14
Livdjursannonser.....	15
Mer bilder från årsstämman.....	16

Tidningen Fjällkon

Redaktör:
Kristina Torén
Stagneliusvägen 23, 6tr
112 59 Stockholm
tel/fax, kväll: 08/656 88 09
e-post:kristina.toren@comhem.se

Ansvarig utgivare:
Robert Nilsson

Tryck:

Kph Trycksaksbolaget AB, Uppsala
Tidningen Fjällkon är Svensk Fjällrasavels medlemstidning som ges ut ca 4 ggr per år. Däremellan skickas aktuell information ut.
Annonseringen med radannonser i tidning och info-blad med t.ex. "Köpes/Säljes" är gratis för medlemmar.
Samtliga artiklar i Tidningen Fjällkon är författade av redaktionskommittén om ej annat anges. Åsikter framförda i signerade artiklar delas inte automatiskt av Svensk Fjällrasavel, utan är författarnas egna.
Tidningen får i korta drag citeras om källan anges. Eftertryck är dock förbjudet utan skriftligt tillstånd från Svensk Fjällrasavel.

ISSN 1401-7806
Utgivningsbevis PRV nr 21560
Medlemsavgift:
300,- insättes årligen helst på Svensk Fjällrasavels BG 5361-8070.
PG 833 53 62-3 går också bra.
OBS! Skriv ditt namn och adress!

Fjällkon

SVENSK FJÄLLRASAVELS TIDSKRIFT nr 3 September 2010

STYRELSEN HAR ORDET

Hej Alla!

Jag vill börja med att hjärtligt tacka Håkan med fru, för en välordnad och trevlig fjällkotträff, i ett fantastiskt Skåne.

Ja, och så har ju även denna sommaren gått, och fort gick det i år också.

Jag har ju varit med om några stycken nu!! Alltid lite vemodigt när hösten närmar sig, även om jag är en stor älskare av denna årstid.

Det är ju dax att tänka på att stalla in djuren, som gått på sommarbete, och tacka våra underbara "sommarbönder" som så väl ser till kossorna på sommaren, de är guld värda.

Visst blir det mer arbete nu, med två ladugårdar att sköta, vi har ju rekrytering och kastrerade ungtjurar, 2 km, från vår gård. Ska jag vara ärlig, så gillar jag det också, det är ju lite speciellt att gå och pyssla i ladugården när djuren är inne. Det blir ett visst lugn, jag tror nog att det är en och annan som förstår vad jag menar och håller med.

Vi har ju för övrigt en hektisk tid framför oss, juletid. Vi har på vårt lilla mejeri julmarknad för fjärde året i rad, den andra advent. Det är mycket som ska planeras inför det, och vi är redan i full gång.

Lill-Stina som är florist binder kransar och säljer dem tillsammans med jultomten Pluto, hennes kastrerade fjälltjur. De båda var med förra året och det var mycket uppskattat, Lill-Stina pratar då också om vår förening och försöker värva nya medlemmar.

Själv håller jag på för fullt med min äppelglögg, allkoholfri, plockar äpple, ångar äpple, drömmer äpple. Vi har tack o lov fått en del frukt här på vår lilla ö. Korna är stormförtjusta i att få gå i hagarna där det står äldre äppelträd, så det är lite först till kvarn, så blir det inte så mycket glögg som jag tänkt är det en bidragande orsak.

Vildsvinen är ju också roten till mycket ont, för oss småbrukare, havre blev det ingen i år, inte lönt att ta ut tröskan, åkrarna är redan kultiverade. Jag undrar om vi förstår vilken stor skada dessa vildingar ställer till, och vad ska det bli. Det är inget nöje att gå i skogen där grisarna farit fram, inte roligt att få trädgården uppgrävd heller. Jag lade märke till i sommar också att korna, går inte gärna där grisarna farit fram, så vår tamboskap är väl lika förtjusta som vi.

Nog om detta, vi får se framemot en vacker höst och en lika härlig vinter, vi hade ju det här nere också förra året, och vi har gärna en lika fin vinter till. Det går åt ved, visst, men det är gudomligt när det 20 grader kallt vindstilla och sjunger i isen.

Så ha det riktigt gott och njut av livet så mycket ni bara kan!

Annelie Söder

Omslagsbilden:

166 Vanetta (Fridolf - Gunde) Inköpt av Håkan Andersson när Schales sålde sina kor.

Foto: Lars Schale

Ordförande:
Robert Nilsson
Övre Svartlå 515
961 98 Boden
tel: 0928-401 06
fax: 0928-402 10
e-post: korn@telia.com

Valberedning (s. k.)
Lars-Göran Lindgren
Velinga Sjogerdala 2
522 92 Tidaholm
tel: 0502-221 11

Revisor:
Lennart Olofsson
St Bredäng 10
461 95 Trollhättan
tel: 0520-42 32 90

Revisorssuppleant:
Tove Undin
Västerslänt 98
424 35 Angered

Vice ordförande:
Robert Eklundh
Kanalvägen 904
811 95 Järbo
tel/fax: 0290-705 25
e-post: nilsesihyttan@telia.com

Kassör:
Evy Schale
Killhult
312 98 Våxtorp
tel/fax: 0430-311 18
e-post: evy@schale.se

Sekreterare:
Annelie Söder
Kläcklinge Lyckan
355 96 Kalvsvik
tel: 0730-59 46 95
e-post: anneliesoder@hotmail.com

Ledamöter:
Louise Lindqvist
Andersfors 5797
820 70 Bergsjö
tel: 0652-530 33
e-post: gimskogent@tyfonmail.se

Thomas Lundholm
Brottan
820 77 Gnarp
tel: 0652-207 00
e-post: brottan@telia.com

Göran Lundström
Hagby-Focksta 14
740 20 Vänge
tel: 070-593 66 13
e-post: goran.lundstrom@yahoo.se

Suppleanter:
Lars Halvarsson
Perjosvägen 5
782 75 Malungsfors
tel: 073-028 00 01

Anders Söderberg
Hagby-Focksta 14
740 20 Vänge
tel: 076-127 63 05

Livdjursförmedling:
Mårten Dahlberg
Mariebergs Gård 1296
872 96 Bjärträ
tel: 0612-532 67
fax: 0612-531 07
OBS! Tel. tid måndagar
12-13

Stambokföring:
Göran Lundström
Hagby-Focksta 14
740 20 Vänge
tel: 070-593 66 13
e-post: goran.lundstrom@yahoo.se

Renrasighetsintyg
Robert Eklundh
Kanalvägen 904
811 95 Järbo
tel/fax: 0290-705 25

Fjällnära kommitté:
Ivan Eriksson (s. k.)
Torsvi Svanviken
745 99 Enköping
tel: 0171-830 35
Lars-Göran Lindgren
Ann Andersson
Lars Halvarsson

Avelskommitté
Thomas Lundholm
Göran Lundström
Robert Nilsson

Tidningen Fjällkon
Redaktör:
Kristina Torén
Stagneliusvägen 23, 6tr
112 59 Stockholm
tel: 08-656 88 09, kväll
e-post: kristina.toren@comhem.se

Ansvarig utgivare:
Robert Nilsson

Redaktörsord

Hej!

Här kommer nummer 3 av Fjällkon.

Det här har inte varit något lätt nummer att göra... Lång väntan på material och material som inte kommer in trots påstötningar. Då blir det som det blir, ett sent tunt nummer med lite plats för bilder och utan tjurinformation. (Om man ska plocka bort sidor så måste man ta bort 4 för att det ska bli riktigt...)

Här finns dock ett reportage från årsstämman, årsberättelsen-09 med bilagor, en berättelse från en vecka på en fäbod och annat smått och gott.

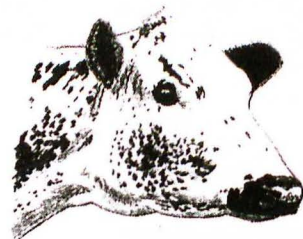
Sommaren med mycket regn och mycket sol, var för min del full av arbete, (semester på landet 1,5 vecka i Augusti...) Så tyvärr kunde jag inte åka på stämman i år, det gick inte att få ledigt de dagarna...

En helg i slutet av Juli var jag på Skansens Lantrasdagar och informerade om Fjällkor och Rödkullor för utländska och svenska turister! Det var mycket trevligt tillsammans med Föreningen för Allmogefår, men till våra montrar kom det väl inte någon strid ström av människor precis.

Nu är det höst och börjar att bli mörkt på morgonen när jag åker till jobbet, mindre roligt men snart är det vår igen!! Tiden går så fort, ibland känns det som om man inte hinner med....

Ha det så bra!

Kristina

Fjällkornas humör.

Robert har flera gånger tagit upp fjällkornas temperament till debatt. Att det är behövt idag är riktigt ty dagens situation inom djurhållningen är inte densamma som för bara femton-tjugo år sedan. Men man skall kanske inte förstora upp problemet.

En trolig anledning till humörproblem på djuren idag är den professionalisering av jordbruket som skett de senaste hundra åren. Inom boskapshållningen har ansvaret för nästa generation delats upp mellan djurägarna (hondjuren) och seminverksamheten (handjuren). Detta har inneburit att viktiga frågor för djurägarna har hamnat i skymundan för de avelsansvariga. Dock inget nytt för fjällkoägarna. Men medan tjurföreningstjurarna inom fjällrasen ibland användes som dragare i skogsbruket stod SRB-tjurarna sysslolösa medan de väntade på brunstiga kor. Till skillnad från SRB så var ett visst urval för hanterbara språngtjurar därför nödvändigt i norra Sverige. Därför har fjällrasen ett speciellt lynne.

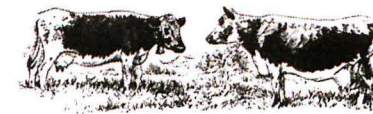
En skräckupplevelse för mig som lantbrukspraktikant på 1960-talet var att gå in i ett ungtjursstall med SRB-tjurar. Ett hiskeligt vrålande från ett antal smått hysteriska ett-tvåårstjurar som inte vågade vända ändan åt besökaren, botade alla funderingar på att ägna sig åt tjuruppfödning. När de kontinentala raserna dök upp som SRB-korsningar levde djurskötarna farligt då dessa ungtjurar skulle födas upp på bete. Hetsen mot de redan etablerade kötraser, där man påstod att Angus var hispiga, var bara en propagandagrej för att kunna etablera de kontinentala dragarraserna som kötraser.

De timida låglandskorna behövde aldrig hetsa upp sig då de i hundratals år stått tjudrade på åkern med var sin gräsbit tilldelad. Någon konkurrens om maten fanns inte. När sedan detta djurmaterial hamnade i en modern lösdrift kunde de inte slåss om maten på det sätt som Holsteinkorna hade inbyggt i generna från den amerikanska stordriften. Holsteinrasens lynnesfel är resultatet av urval i en hård konkurrens. Dagens robotladugårdar ger nya uttryck för så kallat lynnesfel. En del djur går inte att hantera manuellt. Tjurar som nedärver sådant temperament är dömda.

Därmed är resonemanget om fjällrasens kynne idag en fråga om miljön. Under min tid som avbytare var erfarenheten att de kor som placerade mig liggande i gödselrännan var de gulliga Jerseykorna som absolut inte tålde vilka mjölkare som helst. Fjällkorna uppfattar jag ha samma stränga krav på mjölkaren. Jag läste med spänning artikeln om fjällkorna på Pampas, men där fanns inte ett ord om lynnesproblem. Så den föreläsare som Robert hört och som ansåg att lantraserna var hispiga hade nog begränsade erfarenheter av fjällkor. Men självklart är dagens situation för lantbrukets djur helt annorlunda än den nostalgiska tid som man vill bevara på ställen som Nordens Ark. Även fjällkorna måste, tyvärr, anpassas till sin samtid. Tjurar som nedärver det vi, för tillfället, kallar lynnesfel bör finnas enbart på genbankens lager. Men det betyder inte att de behöver

befinna sig där för alltid. Vad framtiden kräver vet vi inte idag.

Thomas Gunnarson

En glad nyhet för alla lantrasvänner.

Min bok "Svenska Lantraser" har sedan mer än tio år varit slutsåld och endast åtkomlig via bibliotek och antikvariat. Jag undersökte för sju åtta år sedan vad det skulle kosta att trycka om den. Det rörde sig om mer än en halv miljon och var alltså inte ekonomisk genomförbart för mig.

Nu har en ny möjlighet öppnats. Sveriges Författarförbund har startat ett särskilt bolag, "Deja-vu", för att möjliggöra att äldre litteratur som inte bokhandeln anser lönsam åter blir tillgänglig. Proceduren är som följer: Författaren skickar ett exemplar av önskat verk till tryckeriet. Där "slaktas" boken, de enskilda skannas av och överförs alltså till en digital version. Efterhand som någon beställer boken trycks den upp, "prints-on-demand". Försäljningen sker via den vanliga bokhandeln. Om en kund beställer boken i bokhandeln mejlas beställningen till tryckeriet. Efter fem (!) arbetsdagar är en nytryckt bok färdig för leverans till bokhandeln och vidare till kunden! Snabb ryck. Och en fördel är att upplagan aldrig tar slut. Det går alltid att trycka ett nytt exemplar från den digitala versionen.

Proceduren är därtill billig. Min "Svenska Lantraser" torde komma att kosta i storleksordning 200 kronor över disk, vilket faktiskt är mindre än vad den kostade vid utgivningen 1989!

Fortfarande ringer det nästan en i månaden och frågar efter boken. Så alla ni som genom åren ringt mig kan nu bara ta kontakt med närmaste bokhandel och beställa verket.

Det bör påpekas att det inte finns några möjligheter att göra ändringar, utan den nya blir helt identisk med den gamla tryckta upplagan. Tyvärr går det inte att få den nya inbunden utan den blir limbunden med mjuka pärmar. Inte heller färgbilderna går att överföra utan färgplanscherna blir i svartvitt.

Senare i höst hoppas jag också att kunna genomföra samma process med min bok "Husdjur till husbehov", också den slutsåld sedan länge och ofta efterfrågad. Tack alla som hört av sig och talat vackra ord om boken. Och för allt arbete så många eldsjälarna hela tiden lägger ner på bevarandet av detta fantastiska arv, våra lantraser.

Med de bästa hälsningar från alla lantrasvänners tillgivne
Håkan Hallander

**Svensk Fjällrasavel
Verksamhetsberättelse för år 2009**

Föreningens styrelse har under året bestått av: Robert Nilsson ordförande.
Robert Eklundh vice ordf. Siw Andersson kassör, Evy Schale sekr, Louise Lindqvist, Annelie Söder och Thomas Lundholm.

Suppleanter har varit Göran Lundström, Josefin Kallin och Simon Sundvall.

Valberedningen har varit Jan-Erik Spånberger sammankallande, Marie Kallin och Lars-Göran Lindgren.
suppleant Ivan Eriksson.

Avelskommitté: Thomas Lundholm sammankallande, Robert Nilsson och Göran Lundström.

Fjällnära kommitté: Ivan Eriksson sammankallande, Lars-Göran Lindgren, Ann Andersson och Lars Halvarsson.

Stamboksförare har varit Göran Lundström.

Livdjursförmedlare: Mårten Dahlberg.

Ansvar för stöd och sponsoransökningar: Robert Nilsson, Louise Lindqvist och Annelie Söder.

Hemsidesansvariga: Robert Nilsson och Lars Schale.

Redaktionskommitté: Redaktör har varit Kristina Torén och Siw Andersson.

Renrasighetsintyg: Robert Eklundh

Tidningen Husdjur: Robert Nilsson

Utsällningskommitté: Skall tillsättas vid behov av styrelsen.

Styrelsen har under året haft sex protokollförda sammanträden varav fem per telefon.

Föreningens tidning Fjällkon har kommit ut med fyra nummer.

Medlemsantalet har varit 288 st.

Föreningen höll sin årsstämma i Esse Kronoby Finland. På fredagens eftermiddag samlades vi hemma hos Stefan Lönnquist där det blev rundvandring i kohagen, avelsinformation och grillning i deras härliga trädgård.

Lördagen ägnades åt bussresa Först till Lars Rodas och deras lösdrift och vidare till Tea Sillman där vi förutom kor också fick bekanta oss med den finska hästen. Under bussturen fick vi även en historielektion. Stämmomiddagen hölls i en ombyggd ladugård, FöusFinEss.

Efter årsmötesförhandlingarna på söndagen hann vi med ett besök på lantbruksutställningen i Karleby. Som representant för STN-föreningen under stämmohelgen närvarade ordförande Amund Wormstrand med hustru Elisabeth.

Avelskommittén har under året arbetat med att ta fram tjurar för samlingen på Alebäck. Tre tjurar samlades, två fjäll 7365 Benny, 7385 Max och en fjällnära 1039 Sir John,

Föreningen har under året haft samarbete med Svensk Avel/ Viking Genetics i framtagandet av tjurar dit men vi har för första gången på nästan 20 år haft otur med en inköpt tjur som inte hoppade samt en annan som inte gav fryssbar sperma så ungtjurstillgången har varit klen under hösten 2009 och fortsatt in på 2010. Samarbetet fungerar dock i stort sett bra och sköts sen hösten 2009 av Thomas Lundholm, i praktiken får vi med enstaka undantag in det tjurmaterial vi önskar. Ett bekymmer är dock att få fram nog många tjurkalvserbjudanden från fler djurägare och att nå ut med information om riktade parningar så att djurmaterialet utnyttjas optimalt.

Vi har även haft ett fortsatt gott samarbete med STN-föreningen och återupptagit årsmötesbesöksutbytet. 2009 års Svensk Fjällrasavelsrepresentant på STN årsmötet i Kirkenär var Robert Nilsson.

Från JBV har det kommit in förfrågningar om renrasighet på tjurar som besvarats efter bästa förmåga. Föreningen lider svårt av att inte kunna få ut uppgifter från Svensk mjölks databas i den utsträckning som vore erforderligt. Samarbetsviljan från Svensk Mjolk är mycket begränsad och tyvärr trycker inte JBV på nog hårt i frågan. Intyg rörande rasrenhet och godkännande av nya avelstjurar har skötts av Robert Eklundh. Föreningen har till Regional och miljöstödsenheten inkommit med skrivelse angående problematiken vilken bifogas som bilaga 3.

Föreningen har haft livdjursförmedling, avelsrådgivning samt information och rådgivning till medlemmar.

En skrivelse angående begäran om ökat ekonomiskt stöd till bevarandet av hotade lantraser skickades i oktober in till jordbruksdepartementet. Skrivelsen bifogas verksamhetsberättelsen som bilaga 1.

En annan skrivelse skickades i oktober till jordbruksverket. I den påkallades uppmärksamhet på hur den ryckiga tilldelningen av platser till Alebäck negativt påverkar föreningens möjligheter till ett uthålligt och framgångsrikt avelsarbete. Skrivelsen bifogas som bilaga 2.

Robert Nilsson Robert Eklundh Siw Andersson
Evy Schale Louise Lindqvist

Bilaga 1

Övre Svartlå 2009 10 23

Från Svensk fjällrasavel

Till Jordbruksdepartementet
Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Begäran om ökat ekonomiskt stöd till bevarandet av hotade husdjursraser.

Att svensk mjölkproduktion har en pressad lönsamhet är ingen nyhet idag och en i sig allvarlig fråga, men vi från föreningen Svensk Fjällrasavel vill väcka Jordbruksdepartementets uppmärksamhet på ytterligare en aspekt av mjölkproduktionens lönsamhetsproblematik.

Sen vi kom med i EU har vi i Sverige haft en mindre men betydelsefull summa per år som ett stöd för hållande av hotade husdjursraser. Den summan var när den 1996 introducerades 1000kronor per djurenhet och har sen dess inte ökats (I Finland har den ökats två gånger för att nu ligga mellan 2500-5000kr beroende på djurslag). Vartefter lönsamheten minskat har allt fler mindre och mellanstora mjölkgårdar upphört med mjölkproduktionen så att sen 1990 två av tre mjölkgårdar försvunnit. Det är i princip enbart på dessa mindre gårdar som fjällkorna finns och nu är läget kritiskt för antalet fjällkor i officiell mjölkboskapskontroll (i vardagslag kokontrollen). Sjunger antalet fjällkor i kokontrollen ytterligare så blir avelsarbetet för att bevara fjällrasens produktionsförmåga och dess hälsoegenskaper väldigt svårt.

Som ett resultat av lönsamhetsproblematiken hålls därför idag alltfler fjällkor som dikor där man kan extensifiera produktionen och inhämta de flesta av EU-stöden för sin produktion. Så på pappret ser det bra ut med ett relativt konstant antal fjällrasdjur inom EU-stödsystemet men i praktiken hotas rasen allvarligt då en allt större del av den inte används till det den en gång var framavlade för. Vi har ute på gårdarna sett problem med att andra och tredje generationens dikofjällkor blir vilda och snudd på omöjliga att hantera på vanligt sätt. Ju generationsmässigt längre bort från mjölkproduktionen dessa djur kommer desto svårare att se dom som en resurs i bevarandearbetet för en hotad mjölkras. Ur naturvårdssynpunkt för att bevara den biologiska mångfalden vad gäller växter i hagmarker så är dikofjällkorna bra, men som resurs i bevarandet av hotade nötkreatursraser så är dikoproduktion överhuvudtaget ett väldigt trubbigt för att inte säga tveksamt instrument.

De signaler vi får idag från våra medlemmar är tyvärr inte positiva vad gäller deras fortsatta mjölkproduktion ute på gårdarna. Dom som är mjölkproducenter med fjällkor är nästan till 100% kofantaster eller "konördar" i ordets bästa bemärkelse och därför kämpar man in i det längsta med att kunna fortsätta som mjölkproducenter. Man vill helt enkelt inte sluta med korna men nu är det snart inget ekonomiskt utrymme kvar att slira på!! Försvinner fjällkorna från mjölkgårdarna så vill vi från föreningen Svensk Fjällrasavel mena att i praktiken försvinner då fjällrasen och vitsen med det bevarandearbete som staten bedriver via Jordbruksverket och EUmedel. Fjällrasen har en på många sätt fantastisk mjölk med en proteinsammansättning som gör den till den överlägset bästa mjölken ur mejerisynpunkt, utöver många andra bra egenskaper som är viktiga att ha kvar för framtiden. Men vi som idag har fjällkor hinner knappt med att klara av våra gårdar än mindre att ideellt marknadsföra rasen, vi är för få helt enkelt och har för mycket att göra med den praktiska skötseln av driften och djuren!

För att rädda kvar fjällrasen som en mjölkras ute på gårdar med mjölkproduktion föreslår vi därför följande åtgärder för att vända den negativa kurvan för fjällrasen i kokontrollen och göra den mer attraktiv och möjlig att "pressa in" hos de kvarvarande mjölkgårdarna.

- Σ Att jordbruksdepartementet ger i uppdrag till jordbruksverket att utarbeta förändrade regler för stödet för hotade husdjursraser så att nötkreatur som står i kokontrollanslutna besättningar erhåller ett större stöd per djurenhet än kor som inte mjölkas. Vi föreslår en allmän höjning av bidraget per djurenhet till 1500kr per år och att nötkreatur i kokontroll ska erhålla 3000kr per djurenhet per år i Mutro-stöd.

Att medel till hotade husdjursraser överförs från annat biologiskt mångfaldsarbete om inte regeringen vill tillskjuta ytterligare medel till detta arbete. Summan som går till att bevara hotade husdjursraser är idag försumbar jämfört med kostnaden för annat biologiskt bevarande.

Styrelsen för Svensk Fjällrasavel genom ordf

Robert Nilsson

Till Göte Frid. Enheten för idisslare och gris.

Från Svensk Fjällrasavel.

Angående Tilldelning av platser vid Alebäck.

Vi vill från föreningen Svensk Fjällrasavel inför kommande års samlingar inkomma med synpunkter på hur tilldelningen av platser görs inför Alebäckssamlingen.

Sen ombyggnationen på Alebäck gjordes så är antalet platser begränsat till 10st varav vi haft 3+1 platser de senaste åren vilket vi tycker är i minsta laget. Samlingen 2008 stördes av Blåtungeeländet och vi fick då möjlighet att samla två extra tjurar eftersom de andra raserna inte kunde få fram material som gick att samla ur smittskydds-synpunkt. Emellertid ställdes då från Jordbruksverkets sida aldrig frågan om vi ville samla två ytterligare tjurar 2008 mot att tappa platser 2009 vilket tyvärr kommit som en otrevlig överraskning i år.

Vi bedriver sen Föreningens start ett ambitiöst avelsarbete som kräver hundratals timmars ideellt arbete för föreningens avelskommitté. Vi följer det gruppavelssystem som antagits och jobbar intensivt med att matcha rasens intressantaste tjurmodrar ur härstamnings, exteriör och produktionssynpunkt med det tjurmaterial som finns tillhanda. Från parningarnas planläggning tills att en kalv av rätt kön föds via att den hålls under uppsikt under uppfödningen, och ställs mot andra tjurkalvar under uppfödning, via att det kontrolleras att den tjänstgör på ett tillfredställande sätt till att det beslutas att den får åka ned till Alebäck är det en flera år lång tidsperiod av planering och uppföljningsarbete. Det är därför synnerligen otacksamt att ett par månader innan samlingen få veta att man tappat en plats under höstens Alebäcksvicka.

Att få med så många djurägare som möjligt i avelsarbetet är grundläggande för att få stadga i föreningens avelsarbete, ju färre djurägare desto större risk för att enskilda besättningsars upplösande eller försvinnande på ett mycket negativt sätt påverkar föreningens arbete. Eftersom det inte vare sig för förening eller djurägare är ett åtagande som medför ekonomisk vinning utan hellre en betydande kostnad i nedlagd arbetstid, så är den personliga kontakten och motivationen av största vikt för att hålla kvar så många ideellt arbetande tjuruppfödare som möjligt. Det går inte att bortse från att för många djurägare är det en "ära" att få leverera en tjur till samlingen, det har för många varit lite utav pricken över i:et att få vara med. Att med så kort notis då tvingas plocka bort tjurar från "Alebäckslistan" som varit planerade i flera år är inte roligt och ökar inte på skaran av ideellt sinnade djurägare.

Vi önskar i fortsättningen en snabbare och tydligare kommunikation från "Enheten för idisslare och gris" omkring antalet platser på Alebäck så att vi slipper göra djurägare besvikna som trott sig föda upp och kostnadsfritt tillhandahålla en tilltänkt Alebäckstjur!

Svensk Fjällrasavel via

Robert Nilsson ordf

Robert Eklundh v.ordf

Till Miljö och regionaltödsenheten

Från Svensk Fjällrasavel

Angående Ofullständig dokumentation av rasrenhet

Vi från föreningen Svensk Fjällrasavel har under snart 15 år utan ersättningsanspråk hjälpt först Länsstyrelserna och senare Jordbruksverket med kontroll av rasrenhet på fjällrasdjur som det sökts stöd för hotade raser på. Vi har även för att underlätta hanteringen för kontrollerande instans, innan stöd sökts skrivit ut intyg som kunnat bifogas ansökningarna. Allt för tids vinnande.

De sista åren har dock vårt arbete blivit oacceptabelt tungrovt då vi förvägrats tillgång till datalistor över djur i kokontroll och härstamningskontroll av Svensk Mjolk. Naturligtvis är det inte erat fel men det gör det inte lättare för oss när vi ska försöka kolla upp riktigheten av ett djurs berättigande till stöd eller som avelstjur.

Föreningen har för att underlätta kontrollen av djuren framåt i tiden, på senaste stämman antagit strängare regler för vilka tjurar som ska godkännas för avel. Detta innebär att från och med 2011 ska alla nya för avel godkända tjurar ha ett stamboksnummer. Djur som har en fader som inte är en stamboksförd tjur men som är av fjällras kan efter uppvisande av intyg om frihet från könskörtelhypoplasi kvalificera sig för stödet på individuell basis. Detta innebär dock inte att djurets fader ska föras upp på listan över godkända fäder som hittills varit brukligt.

Men oavsett vad vi gjort för att ordna upp detta på sikt så kvarstår problemet ett par år att vi får oss tillsänt helt ofullständiga härstamningsuppgifter som vi ska försöka utreda riktigheten och renrasigheten på. Detta innebär att vi på ideell tid ska sitta och försöka kontakta djurägare och reda ut saken, vilket vi inte längre kan acceptera. Föreningen har fått allt stöd från jordbruksverket kraftigt reducerat de sista åren och vi har inte pengar att ens ge kostnadsersättning för telefon än mindre för nedlagd arbetstid.

Vi kräver därför att

Jordbruksverket i ansökningshandlingarna för stöd för hotade raser tydligt anger att härstamningen på i avel använda tjurar måste styrkas med ett medsant härstamningsbevis eller intyg från rasföreningen redan när ansökan skickas in.

Jordbruksverket meddelar djurägaren/stödsökaren i tid om eventuella oklarheter föreligger och ålägger denna att ta kontakt med rasföreningen för att reda ut saken. Vi tycker inte att vi ska åläggas ansvaret att ta kontakt med djurägaren ideellt, det ansvaret är för tungt att bära. Vår ekonomiska situation som mjölkproducenter är alldeles nog ansträngd även den arbetsbördan förutan.

Jordbruksverket tvingar Svensk Mjolk att skicka ut härstamningsuppgifter med stamboksnummren angivna, eftersom man aldrig använder identitetsnummer i något sammanhang där semintjurar förekommer. Vi kan inte begripa varför svensk mjölk väljer att skicka er den absolut mest svårförståeliga härstamningsuppställningen som finns. Säg åt dom att skicka vanliga standard härstamningsbevis som är lättlästa och innehåller all information som man kan efterfråga. Nåt kan dom väl göra för alla miljoner dom får av er som avelsorganisation!

Vi får nog samt poängtera att vi vill gärna som förut hjälpa till att underlätta handläggandet av stödet för hotade raser, om det får det inte råda något tvivel, men vi måste få rimliga arbetsvillkor för detta arbete.

Svensk Fjällrasavel via

Robert Nilsson Ordf.

Robert Eklundh V, Ordf

Så var då årets stämma över. Den gick av stapeln i det vackra Skåne. När jag anmälde oss till Håkan var det fruktansvärt varmt i södra Sverige, men han lovade att skruva ner termometern tills det var dags, och han höll sitt löfte. Vädret var som vi säger i vårt land "lagom" det regnade lite när vi åkte buss, men det behövde mar-ken få.

Vi var inhysta i Forsakarsgården utanför Degeberga, boendet var trevligt och maten god. torsdag e. m. träffades vi och fick avelsinformation av Robert.

Avelsinformation

Därefter åkte vi med bilar till Åhus och räkfrossa i hamnen. Många turister och ett stort antal båtar rörde sig där. Glasen, som såldes på några ställen röjde stor uppskattning. Färden gick sedan tillbaka till vårt trevliga boende.

Fredagen samlades vi efter frukosten vid bussen för den dagens resa. Först åkte vi till Helena och Håkan på gårdsbesök. Där fick vi information om gården och korna. Skånemejerier bjöd på ost och olika drycker, som bar deras namn.

Folk och få i Håkans kohage, foto: Lars Schale

Önskemål fanns om att få se Nordsvenskarna på Helenas gård, en släktgård en bit ifrån deras gemensamma hem, så vi gjorde ett stopp där.

Håkan kommer med hästarna, foto Lars Schale

På små krokiga vägar åkte vi runt i landskapet den dagen, vi såg bl. a. Maltesholms Höge Väg, vilken var ett jättearbete byggd av hur mycket sten som helst. En parentes är att på söndagen såg jag på TV troligtvis en repris, där Lotta Ramel (Povels dotter) åkte och besökte slott som fanns med i släkten Ramels historia bl. a. då Maltesholm, som byggdes av Malte Ramel på 1600-talet.

Lunch åt vi på Humlalyckans gårdscafé där vi fick god mat och se en ladugård omgjord till matställe och gårdsbutik. Överallt på rundturen såg man stenmurar, man kunde tro att man var hemma i Härja. Skåne är inte bara platt, där vi befann oss fanns många kullar och raviner och framför allt såg det "stenrikt" ut i det kuperade landskapet.

Färden drog vidare i det sköna Österlen och vi kom till Kiviks musteri där vi inhandlade diverse varor. Överallt i landskapet såg man äppelträd. Ett besök gjorde vi också vid Stenshuvud (en nationalpark där Linderödsåsen stupar ner i havet), vi fikade på café Annorlunda med kakbuffé.

På vår resa i bussen fick vi hela tiden guidning av Helena och fick ta del av hennes stora intresse och kunskap om bygden och ihop med Tomas (busschauffören) gjorde de vår tur behaglig och intressant.

Kvällen skulle bestå av en grisfest och det hade vi också, men p. g. a. torkan fick grisen helstekas hos Helena och Håkan på deras gård och forslas till Forsakarsgården, det blev lika gott för det. På middagen delades årets utmärkelse för förtjänstfulla insatser inom arbetet för Fjällrasen, den gick i år till Boris Karlsson, Stavershult i Nordvästra Skåne.

På söndag var det dags för årsmötesförhandlingar (se årsmötesprotokoll) därefter började medlemmarna att droppa av och åka hem till vardagen igen.

Trevligt var det och ett stort tack till Helena och Håkan för allt som ni ordnat för oss!

Birgitta Karlsson

Svensk Fjällrasavel
Fjällnära kommittén

Rapport 2010

I Sverige fanns 2009 troligtvis drygt 100 ägare av fjällnära kreatur (80 st 2008). Av dem har 41 st (50 st 2008) lämnat årsrapport till Svensk Fjällrasavel. Det är dessa som redovisas i denna rapport.

Fjällnära år 2009

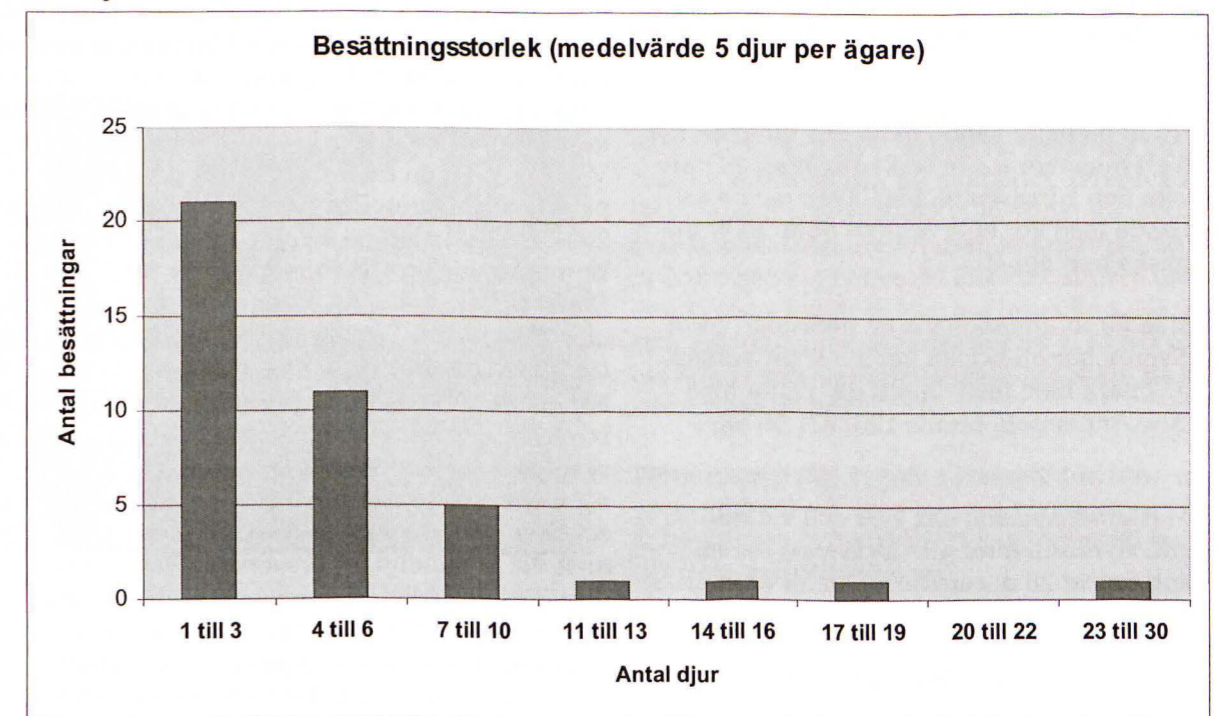
Antal besättningar: 41 st

Nästan alla har angett bevarande och naturvård som syfte med djurinnehavet

Antal kor: 132 st varav 53 finns i besättningar med mindre än 6 kor.

Antal kvigor: 55 st

Antal tjurar för avel: 20 st

KALVAR: Av de 93 kalvar som rapporterades var bara 23 st efter semin. Det är bra! 9 kalvningar var komplicerade och 6 småkalvar dog. Ingen missbildad kalv är rapporterad 2009.

MJÖLKNING: 43 kor (52 st 2008) maskinmjölkades, 56 st (85 st 2008) handmjölkades och 28 kor mjölkades inte alls. Alltså mjölkas 78 % (ca 80% 2008) av alla fjällnära vars ägare lämnat årsrapport.

SJUKDOMAR: 20% av besättningarna har rapporterat om olika sjukdomar. Mastit är det vanligaste problemet.

Medellaktationslängd 8,5 månader (av 31 kor) och "medellynne" 2,5 (skala 1 till 10, 1 är mycket lugn) av 156 djur.

Fjällnära Kommittén

För de medlemmar som händelsevis råkat vara med på någon av årsstämmorna de senaste fem åren, kan det tyckas underligt att jag ställer den frågan. Jag har alltid talat om vikten av en papperstidning, någonting konkret att hålla i handen, att spara och gå tillbaka till eller riva ut tjursidor och hänga upp i mjölkkrummet. Viktigt också att inse att vi har hög medelålder bland medlemmarna, där det inte är en självklarhet med internet. Det var inte länge sedan styrelsen lämnade faxen och övergick till att skicka mail.

Men - framtiden ligger på nätet. Vill vi nå de unga, de som nyss börjat arbeta i ladugårdar eller elever på lantbruksskolor, då måste vi ut på nätet. Hitta en attraktiv form på hemsidan som lockar till besök, inte bara för den inbitne ko-entusiasten.

Jag föreslog styrelsen att vi ska söka projekt pengar för att utveckla en sådan hemsida. Bra innehåll, lätt att söka på och lätt att underhålla. Men detta är inte en persons verk, utan här behövs ni alla. Jag vill gärna ha information från er som vistas på nätet, eller har ett starkt intresse för föreningen och dess verksamhet. Vad vill jag veta?

1 - Har ni varit ut på nätet någon gång och hittat en bra hemsida, lätt att manövrera i, överskådlig utan att vara plottrig? Skicka den adressen till mig, även om hemsidan inte alls hade med kor eller djur att göra. Vi är ute efter det tekniska upplägget.

2 - Vad vill ni få för information via en hemsida? Stort som smått. Svaren går att skicka per mail: siw.andersson@ac.lrf.se (märk filen med "hemsida") eller med vanlig post: Siw Andersson, Medle 126, 931 98 Skellefteå

Jag kommer att sammanställa alla svar och vidarebefordra dessa till styrelsen efter jul. Så svaren bör ha kommit till mig senast 20 december. Tack för er medverkan!

Siw Andersson

OBS! Manusstopp! OBS!

Manusstopp till nästa nummer av tidningen är den

15/11 2010!

Material skickas till redaktör Kristina Torén
e-post: kristina.toren@comhem.se
Postadress ser ni på sid 4.

Hav tröst du lilla skara.....

Andreas hämtar korna

Efter avslutningslunchen på stämman följde en del med Andreas Nilsson för att titta på hans fjällnära besättning. Andreas skaffade sina första fjällnära som 15-åring och har nu vid 20-års ålder en besättning på ca 40 fjällnära (några "vanliga" fjällkor ingår också). Dessutom har han ett trettiotal köttdjur av rasen Simmental. Till yrket är han snickare. Jag tycker att det finns gott framtidshopp när man träffar någon som har 70-talet djur som "hobby" och visar ett brinnande intresse för avel och naturvård. Köttjuren avkastar lite mer men fjällkorna sköter sitt genom att beta de lite blötare och kargare markerna som köttjuret ratar.

Vi började på en arrendegård där det gick en liten flock på nio djur. Tjuren Eskil är sex år gammal och inköptes 2004. De tre kalvarna och kvigorna har honom som far. Den grå kon nr 133 Fromma är av Biellojaurestam. Därefter fortsatte vi till ett annat arrendeställe där det gick en flock på ca 30 djur. Det är ungefär två mil mellan arrendeställena och någonstans däremellan ligger hemgården där alla djur har sitt vinterkvarter. Ungdjuren hålls uppbundna vintertid, annars är det lösdrift som gäller.

Andreas ropade fram flocken och här höll vi oss utanför staketet. Tjuren Putte (Lillhärjo/Klövsjö) verkade trevlig men det är onödigt att provocera. Flera av korna hade flug/fästingbrickor i öronen och Andreas tyckte att de nya brickorna som man trär på nummerbrickorna är bra eftersom man slipper klippa i öronen och att de går att plocka bort igen. De äldre korna får nästan inte plats med fler brickor!! Fästingarna kan sprida sjukdomen Piroplasmos även kallad Sommarsjuka eller Blodhaling. Upptäcks den i tid går kon att rädda men ibland har förloppet gått för långt innan det syns att kon är sjuk. Feber och portvinsfärgad urin är tecken på sjukdomen. Kalvar insjuknar sällan även om de blir smittade.

Vi passade på att prata lite färger också eftersom Göran Lundström fanns tillhands och flocken innehöll flera olika färgvarianter.

Vi tackar för visningen och önskar Andreas lycka till med sina djur.

Åsa Dymne och Evy Schale
Foto: Lars Schale

På kurs med kor

Sommaren 1990 anmälde vi oss till en fäbodkurs i Dalarna. Vi hade svarat på en annons i Land, och skulle på detta sätt kombinera semester med lärande. Kursen gick från lördag till söndag följande vecka, totalt 9 dagar. Lördag/söndag var vi dubbla antalet elever, de avgående och de nytilkomna. Mat, husrum och kursavgift uppgick till 1 200 kr per person.

Vi gav oss iväg fredag eftermiddag och någonstans på vägen satte vi upp tältet och övernattade. Lördag förmiddag hade vi hittat fram till fäboden, men här fanns bara kor, åsna, islandshäst, getter och höns. Inga människor. Ingen ledare och inga avgående kursdeltagare. Vi rullade ut liggunderläggen på gräsplanen och lade oss att vila. Efter någon timme hörde vi hur en skogs-traktor närmade sig. Det var kursledarens särbo. Han meddelade att hon varit tvungen att åka in till samhället, där fler djur var uppstallade och kursdeltagarna, ja, de hade avslutat veckan tidigare och åkt hem. Så småningom dyker hon upp och dagen efter kommer den tredje veckodeltagaren, Kjell från Härmösand. Så går en vecka, där vi till stor del är prisgivna åt varandra. Kursledaren lägger fram boken *Gör din egen ost* (som jag f ö hade själv), jag lärde killarna att handmjölka och de lagade upp mjölkmaskinen så den fungerade.

Med kursboken uppslagen tillverkade vi olika sorters ost från ko- och getmjölk. Ibland både och. När irritationen över en frånvarande kursledare var som störst, blev det väldigt kryddiga ostar. Ibland räckte ostformarna inte till och då tillverkade Kjell och Kenneth nya av virke från vedboden.

Så fort det uppstod frågor eller problem, resonerade vi tre fram lösningar för att gå vidare. Själv har kursledaren väldigt mycket bestyr nere i samhället. Regnet vräker ner, värsta dagen flyttar vi in i köket för att kunna göra något vettigt. Hela tiden utan ledaren. Kjell avbryter kursen på torsdagen, vi åker tidig lördag morgon. Vår känsla var, att kursledaren inte varit riktigt redo att hålla kurser och att finnas på plats under tiden. Det kändes snarare som ett sätt att tjäna pengar och få någon att sköta den dagliga tillsynen av djuren.

När jag så våren 2010 hör att en kollega, Eva Lindh, har anmält deltagande i en fäbodkurs på Ärteråsens fäbodar, då blir jag nyfiken. Vad fick henne, stadsbon, att nappa på detta? Vilka var hennes förväntningar och blev de uppfyllda?

Jag bad Eva skriva dagbok under vistelsen, dag för dag, för att vi ska kunna se vad hon upplevt som nybörjare i fuset.

I mörkaste vintern bestämdes det att jag och Carina Lundgren skulle få förmånen att åka till Ärteråsen på fäbodkurs. Vi är med i Rismyrlidens vänner, en stödförening för att hålla liv i och bemanna ett nybygge, ca 40 km från Skellefteå, under sommaren. Trots att vi båda är 40+ hör vi till juniorerna i vänföreningen och nu ville föreningen att vi skulle fortbilda oss för att kunna axla ett större ansvar på nybygget. Efter två dagars tjänstgöring som värdpar i nybygget Rismyrliden sommaren 2009 (helt underbara), så antar jag att Ärteråsen är ännu mycket bättre. Vi åker för att lära oss och som den stadsbo jag är så kan jag ingenting. När vi åker som kursdeltagare betyder det att vi är där för att lära oss och vi behöver inte ta emot besökare på samma sätt som i Rismyrliden.

Förra helgen (11-12 juli) i Rismyrliden blev som en uppstart inför vår kursvecka. Örtvandring och tvålkok, linberedning och provmjölka. Längtar till imorgon när det stora äventyret börjar!

Måndag den 19 juli

Bilkörning hela dagen och vi planerar att vara framme i Ärteråsen vid sjutiden i kväll. Solen skiner och det är säkert +27 grader, ingen ac i bilen så det kommer att bli en lång och varm dag i bilen. Men vad gör det när man nu äntligen är på väg.

Väl framme på Ärteråsen blev vi bjudna på ett kvällsfika som bestod av gårdens delikatesser. Messmör, smör och olika sorters ostar. Tänk att detta ska vi få lära oss att göra, från handmjölkning till färdig produkt. YES - det kan väl inte bli bättre.

Tisdag den 20 juli

Morgonen började 06.00 - till ladugården för att mocka, mjölka och släppa ut kor och kalvar. Här går djuren fritt - inga elstängsel här inte! Dusch i balja och sedan frukost. Separera mjölk till grädde och skummjölk och lite kärnmjölk fick vi.

Av grädden kärnade vi smör och av skummjölken har vi gjort ost. Vasslen sparade vi eftersom vi imorgon ska koka messmör. Vi körde upp ved till eldhuset och var rätt slut när dagen var slut. Ja, detta känns verkligen bättre än förväntat. Fokus är ju att vi inte ska hjälpa till med besökare utan att vi ska lära oss så vi kan själva. Biggan fixar mat och diskar efter oss så det enda vi behöver diska är det vi själva använder till våra "grejer".

Maria redogjorde i korta drag om hur resten av veckan ser ut. Onsdag ska vi koka messmör, detta tar ca åtta timmar när vi sitter i eldhuset hela dagen för att elda och röra. Naturligtvis börjar vi alltid morgonen med ladugården och att mjölka. Torsdag ska vi baka stompa och eftermiddagen blir ledig och om vi vill är det OK att ta ut hästarna och rida. Yes – ännu ett äventyr. Min erfarenhet av hästar är att jag som vuxen gått en termin ridskola och nu får vi ta ett eget skogsäventyr. Tur att Carina är en rutinerad hästmänniska så man törs "he" sig ut. Fredag ska vi göra ost på ättika och besöka bageriet i skogen. Lördag ska vi spannmjölka, packa ihop och utvärdera veckan. "skiiit" vå en vecka verkar gå fort

På morgonen alla dagar ska vi göra ladugården, dvs mjölka, mocka och släppa ut korna. Här på Ärteråsen mjölkas det bara på morgonen, kalvarna sköter resten.

Onsdag den 21 juli

Morgonen började 07.00 ner till ladugården för att mjölka. Upp till eldhuset för att få igång en brasa och upp med kitteln med gårdagens vassla. Det gick bra och fort för oss att koka messmör, bara fyra timmar framför en enormt varm eld och vi rörde konstant. Ja, det var ju bra att vi gjorde det då halverade vi ju koktiden. Grilla korv till middag – ja inte var man sugen att fortsätta sitta framför brasan efter fyra timmar i eldstugan ... Helt slut och nästan febrig i kroppen – måste vara denna värme från dagens eldning.

Torsdag den 22 juli

06.30 ska vi vara klädda och klara för att gå ner till ladugården. Ja, en sådan morgon kan ju bara börja med att vi försov oss!!! Tur att det inte blev så lång sovmorgon – klockan var felställd med ca 30 minuter så skynda för att komma i kläder och ner till "fröken".

Vi gjorde ladugården själva för första gången – Yes ännu ett äventyr!!!! Teodora, tur att du är en snäll liten stor ko, när en glad stadsamatör åker ut på landet. Ja dessutom var det dags att skotta lite extra dynga – ut på gödselstacken och skotta. En solig morgon på semestern och man står mitt i skiten och njuter, kan detta vara riktigt klokt...?

Så var det dags att ta reda på måndagens skummjölksost som vi la i saltlag. Sedan gjorde vi i ordning oljan till fetasten. Vi kokade ättiksost av helmjölken och på eftermiddagen bakade vi stompa som vi serverade med ättikosten vi gjorde på morgonen. Den blir som en slags keso-ost som vi kryddade med bl a purjolök och dill.

En solig och varm eftermiddag då vi i samband med eftermiddagskaffet somnade på en smal träbänk i solen och sov en rätt så lång stund.

Dagens happening måste ändå vara att man vid morgonduschen, står öga mot öga med en ko och utbrister "Hej Lillemor".

Fredag den 23 juli

Morgonen startade 07.00 och vi gjorde hela ladugården själva. Frukost och dusch och sedan lediga. Nu blir det att ta ut hästarna och rida – YES !!! livet är fullt av utmaningar. På eftermiddagen åkte vi till bageriet i skogen. Ja, detta var verkligen i skogen, tre mil rakt ut i skogen till ett ungt tysk par som bosatt sig där och drev ett bageri med fik och prylförsäljning. Inriktning – den tyska marknaden. Möjlighet till bastubad och hyra stugor samt lite aktiviteter och vintertid köra hundspann.

Lördag den 24 juli

Idag skulle vi spannmjölka men eftersom både jag och Carina ville handmjölka och göra ost själva kom "fröken" ner och visade hur spannmjölknigen gick till. Sedan gjorde vi ladugården själva. På dagens helmjolk kokade vi ost med ättika – den som blir som en keso-ost. Vi gjorde "frökens" traditionella med dill och purjolök samt ett eget experiment som dessutom fick godkänt av "fröken". Ja sedan var det dags att diska och packa ihop. Sjukt vilken toppenvecka vi haft förmånen att ha här på Ärteråsen och så mycket vi hunnit göra och lära oss. Hoppas att vi nu också kan hjälpa till med diverse göromål i Rismyrliden när vi kommer hem som tack för att vi fått förmånen att åka till Ärteråsen.

Åter till civilisationen och storstan, Östersund med besök hos äldsta dottern och Storsjöyran.

Ingress; Siw Andersson, dagbok Eva Lindh

Livdjursförmedling Information

Hej alla kovänner!

Om jag inte svarar på telefontiden så lämna alltid ett meddelande så hör jag av mig så fort det går.

Vi har också förmedling på vår hemsida:
www.fjallko.se Där får ni annonsera själva

Mårten!

Livdjursförmedlare:

Mårten Dahlberg

Tel: 0612-532 67

Fax: 0612-531 07

Telefontid: Måndagar 12-13.00

OBS! OBS!

Leukos och BVD-prov ska tas 1 gång/år. BVD-provet (friförklaringen) får vara högst 3 månader gammalt vid livdjursförsäljning. För dem som är mjölkleverantörer sker detta automatiskt via tankprovtagning. Övriga måste kontakta sin Husdjursförening för anslutning/provtagning.

Till salu:

Tjurar

Några tjurar
Kristen Morlind
070-2496654

Tjur

4-årig tjur
Bibbi Brynilds
070-6996694

Fjällnära kor

5 dräktiga kor
2 dräktiga kvigor
2 tjurkalvar
Birgitta Karlsson
073-0799926
0502-40264

Fjällnära ko + tjurkalv

Maria
070-5130015
0158-42252

Tjurkalvar

Solveig Johansson
070-3606103

Kor

157 Druva, f. 15/8-08, far: Baba, mf: Levis, seminerad med Tor 20/2
158 Snövit, f. 19/8-08, far: Baba, mf: Levis, seminerad med Tor 12/3
Kravgodkända, kontrollerade.
033-260468

B-post Porto betalt

~~Avs: Svensk Fjällrasavel
c/o Kristina Torén
Stagneliusvägen 23 VI
112 59 Stockholm~~

Fjällnära tjuren Putte och hans flickor hos Andreas Nilsson, foto: Lars Schale

Detta material har delvis
finansierats med EU-medel